

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΕΤΟΣ Β'. ΤΕΥΧΟΣ 40—1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1949

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΟ ΒΙΖΥΗΝΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ : ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23 - ΑΘΗΝΑΙ 143 - ΤΗΛ. 627.318

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ,"

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για περισσότερη διευκόλυνση τῶν συνεργατῶν, ἀγοραστῶν καὶ συνδρομητῶν
τὰ Γραφεῖα μας μετεφέρθησαν εἰς τὴν: Ὁδὸν Σταδίου 14β
Ἐκδοτικὸς Οἶκος Μ. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ — Ἀριθ. τηλεφώνου 21-886

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ, (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ταχυδρομικῶν):

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἔτησίᾳ δραχμὰς 74.000 Ἑξαμηνος δραχμὰς 37.000.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀμερικῆς ἔτησίᾳ δολ. 20. Ἀγγλίας λίραι 6, Αἰγύπτου λίραι 6.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Γεωργίου Βιζυηνοῦ:** Ὁ τελευταῖος Παλαιολόγος (ποίημα).
Σπύρου Μελά, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν: Γεώργιος Βιζυηνός.
Πολυδ. Παπαχριστοδούλου: Ἡ στοργὴ τοῦ Βιζυηνοῦ στὴ μάνα του (μελέτη).
Γεωργίου Βιζυηνοῦ: Ποῖος ἦτον ὁ φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ μου (διήγημα).
Κυριακῆς Μαμώνη: Γεώργιος Βιζυηνός (μελέτη).
Νίκου Β. Σφυρόερα: Μαριώ, Λενιώ, Μπετίνα... (ποίημα).
Γεωργίου Θ. Ζώρα, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου: Ὁ Βιζυηνός καὶ ἡ Ξενιτεία (μελέτη).
Γεωργίου Βιζυηνοῦ: Ἡ Καταιγὶς, ἡ Βροχὴ, τὰ Δένδρα, τὸ Τρυγόνι (ποιήματα).
Φιλ. Α. Καββαδία: Τὸ τραγοῦδι τῆς ζωῆς του.
Γεωργίου Βιζυηνοῦ: Στίχοι γραμμένοι στὸ Φρενοκομεῖο, Τὸ ὄνειρο (ποιήματα).
Βασίλη Μουστάκη: Ὁ ἀποστάτης τοῦ Φαναρίου.
Πολυδ. Παπαχριστοδούλου: Ὁ Βιζυηνός λαογράφος.
Γιώργου Μακαρόνα: Γ. Βιζυηνός (ποίημα).
Γεωργίου Βιζυηνοῦ: Τὸ ἀμάρτημα τῆς μητρός μου (διήγημα).
Χρήστου Δ. Τζάφου: Δέηση γονατιστῆς ψυχῆς (ποίημα).
Γεωργίου Βιζυηνοῦ: Ἀπὸ τῆς «Μητέρας τῶν Ἑπτὰ» (ἀποσπάσματα).
Βύρωνος Κωνσταντάρου: Ὁ Ἅγιος Διονύσιος.
Περικλῆ Παπαχριστοδούλου: Ἐπιτύμβιο στὸ Γ. Βιζυηνό (ποίημα).
Στράτη Μυριβήλη: Παναγία ἡ Γοργόνα (μυθιστόρημα - συνέχεια).
Τὸ Δεκαπενθήμερο. — Σημειώματα. —Τὸ ἀφιέρωμά μας. — Οἱ νέοι μας. — Ὁ τάφος τοῦ Βιζυηνοῦ. — Τὸ Ἐπιμελητήριον. — **Τὰ Νέα Βιβλία. — Νικόλαος Καρμίρης:** Λητῶς Κατακουζηνοῦ: «Κύματα». — Μάμπη Λιβιεράτου: «Καὶ στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο ἀντάμα» ποιήματα. — Ἑλένης Βακαλό: «Ἀναμνήσεις ἀπὸ μιᾶς Ἐφιαλτικῆς Πολιτείας» ποιήματα. **Ἀθηναϊκὰ Θέατρα:** Ἀγλαΐα Μητροπούλου: Θέατρο Ντό-Ρέ: Λητῶς Κατακουζηνοῦ: «Φωτεινὸ Μονοπάτι». — Θέατρο Ρέξ: Μ. Ρουσσέν: «Τὸ μικρὸ Καλύβι». — **Ζωγραφική. — Μίνως Ἀργυράκης:** Αἴθουσα Ζαπείου: Ἐκθεσὴ Φ. Ἀριστέως. — **Πνευματικὴ Κίνησις. —** Συγκρότησις Φ. Ε. Δ. Πειραιῶς. — Τὸ Ἑλληνικὸ Φεστιβάλ. — **Γ. Θ. Παπαγεωργίου:** Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Αἰγίου. **Καλλιτεχνικὴ Κίνησις. — Παῦλος Μαθιόπουλος,** τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν: Ὁ νέος Διευθυντὴς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν. **Μουσικὰ Πένθη. — Γεώργιος Σκλάβος:** Νικόλαος Σκαλκώτας. **Πνευματικὴ Κίνησις Ἐξωτερικοῦ. —** Ἐνα Γιουγκοσλαβικὸ βιβλίο στὴν Τσεχοσλοβακία. — **Ἀγγλία:** W: Τζώρτζ Όρουελ: «Τὸ 1984». — **P. Γ. Οὔτλοκ:** Μορφωτικὰ νέα ἀπὸ τὴ Μ. Βρετανία. — **Γαλλία:** Νίκος Σημηριώτης: Τὸ Ἰνστιτοῦτο Ὁξιτανικῶν Μελετῶν. — Πινελιές ἀπὸ τὴς Γιορτῆς τοῦ Σάλτσμπουργκ. (Ἐντυπώσεις τῆς Καλλιτέχνιδος Γίτσας Σαλβάνου). **Γράμματα πρὸς τὴν «Ἑλληνικὴν Δημιουργίαν». — Νέες Ἐκδόσεις. — Ἀνασκόπησις Τύπου. — Ἀλληλογραφία.**

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ»

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 40 ΑΥΞ. ΑΡΙΘ. ΑΝΑΤΥΠΩΘΕΝΤΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 42

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΤΥΠΩΣΕΩΣ 15/6/1972

ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΗΜ. ΝΙΚ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 627.318

ΦΩΤΟΟΦΦΣΕΤ «ΦΑΡΟΣ» ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 134

ου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ἀναγνωρίσθησαν καὶ ἀποκαλύφθησαν κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα, δηλαδὴ τὸν αἰῶνα τῶν μεγάλων Χριστιανικῶν ζυμώσεων, αἱρέσεων καὶ ἀντιθέσεων. Μερικοὶ Ἐπίσκοποι μάλιστα τὰ θεώρησαν καὶ τὰ ὀνόμασαν ψευδο-Διονυσιακά. Αὐτὸ προήλθε ὅπως εἶπαμε ἀπὸ τὰ τότε θρησκευτικὰ πάθη, ποὺ ἀνέτρεπαν κάθε ἀλήθεια.

Ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀγίου Διονυσίου ταξίδεψε ψηλά, κ' ἐκεῖ εἶδε σὰν ὄραμα καὶ σὰν ὀπτασία, τὰ Οὐράνια Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ, τοὺς Ἀρχαγγέλους καὶ Ἀγγέλους, καὶ θαύμασε ὅλη τὴν ἐξουσία τῆς ἀστείρευτης οὐρανίας ὑπαρξης. Ὁ μέγας ὀραματιστὴς ἐγίνε διαλαλητὴς τῆς στῆ γῆ. Τὰ κηρύγματά του γι' αὐτὲς τὶς θεῖες ἐξουσίες ἐγίναν πιστευτὰ στὸν κόσμον ποὺ τὸν ἀκολούθησε. Πρώτη ἦταν ἡ γυναῖκα τοῦ Δάμαρις, ποὺ τὸν πίστευσε, τὸν βοήθησε στὸ ἔργο του καὶ τὸν ἀκολούθησε. Τὸν πίστευσαν ἀκόμη μετὰ πάθος οἱ θεοσεβεῖς Ἀθηναῖοι ποὺ τὸν συντρόφευσαν στὸν κόπο, στὸ μόχθο καὶ στὸ μαρτύριο. Μετὰ τὸ θάνατό του, οἱ ὁπαδοὶ του κράτησαν μετὰ σφιχτὰ χέρια τὴν Ἐπισκοπὴν, κι' αὐτοὶ μετὰ τὴ σειρά τους μαρτύρησαν ὅπως ἐκεῖνος. Δηλαδή οἱ διάδοχοί του Ἐπίσκοποι Ἀθηνῶν Νάρκισσος, Πρό-

πλιος Κερδάτος καὶ ὁ Ἅγιος Λεωνίδης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Ὁ Λεωνίδης δέχθηκε μαρτυρικὰ τὸ θάνατον μετὰ τοὺς συντρόφους του στὴν Κόρινθο ἀπ' τὸν Ρωμαῖο Ἀνθύπατον Ἀχαΐας Μπενουτσο. Μαρτύρησαν ἀκόμα καὶ πολλοὶ Ἀθηναῖοι γνωστοὶ καὶ ἄγνωστοι, ὅπως ὁ Ἡράκλειος καὶ Παυλῖνος, τῶν ὁποίων τιμῇ τῇ μνήμῃ ἡ Ἐκκλησία μας στίς 16 Μαΐου.

Ἔτσι πέρασαν τὰ τρακόσια χρόνια τοῦ κατατρεγμοῦ τῶν Χριστιανῶν. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα πάσχισαν οἱ Ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἑβραῖοι, νὰ τοὺς σβήσουν καὶ νὰ τὸν ἀποδεκατίσουν μετὰ τὰ πιὸ ἄγρια μέσα. Ἡ νέα Θρησκεία ὅμως ὥρα μετὰ τὴν ὥρα, μέρα μετὰ τὴν ἡμέρα καὶ χρόνον μετὰ τὸν χρόνον ἀπλώνε, μεγάλωνε καὶ σάρωνε εἰδῶλα καὶ θεότητες, βωμοὺς καὶ φαντάσματα, καὶ ἡ πίστη στὸ Χριστὸ μεγάλωσε τόσο, ὥσπου βρέθηκε τέλος ἓνας σῶφρων Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ, ποὺ ὅχι μόνον ἀπὸ πολιτικὴν καὶ γιὰ νὰ σώσει τὴν κατάστασιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ψυχικὴ ἀνάνηψη παραδέχθηκε τὸν Χριστιανισμό καὶ τὸν θέσπισε σὰν ἐπίσημη Θρησκεία τοῦ Κράτους του. Ἀπὸ τότε ὁ Σταυρὸς, αὐτὸ τὸ μαρτυρικὸ Σύμβολο τοῦ Θεανθρώπου, ἔμεινε, μένει καὶ θὰ μένει, σύμβολο στὴν πίστιν τοῦ ἀνθρώπου.

ΠΕΡΙΚΛΗ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΣΤΟ Γ. ΒΙΖΥΗΝΟ

*Ἀκόνισες καὶ πένα σου καὶ γλῶσσα
τὸ ἁμάρτημα νὰ γράφεις τῆς μητρὸς σου.
Καὶ νά, τὸ δρᾶμα ὀρθώθηκεν ἔμπρός σου
μετὰ τραγικὰ στοιχεῖα χίλια τόσα!*

*Λαχτάρησες νὰ τὴν γιατρέψουν ὅσα
ὁ ψυχικὸς τῆς λάλησε γιατρός σου.
Μὰ ἡ στρίγγλα Μοῖρα ἐπρόβαλεν ὀχιτρός σου!
Πόσα ἄραγε ἡ ψυχὴ σου πάθη, πόσα*

*Νὰ ὑπόφερε στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου,
κοιτάζοντας ἀγιάτρεφτη τὴ μάνα
ἀπ' τὸ μαρτύριο τοῦ σκληροῦ τῆς πόνου!*

*Καὶ ἡ Μοῖρα σου στὸ ἰέλός—ἡ τσιγγάνα—
ἐχτύπησεν ἀλύπητα καὶ σένα,
τοῦ λογικοῦ σου παίροντας τὰ φρένα!*